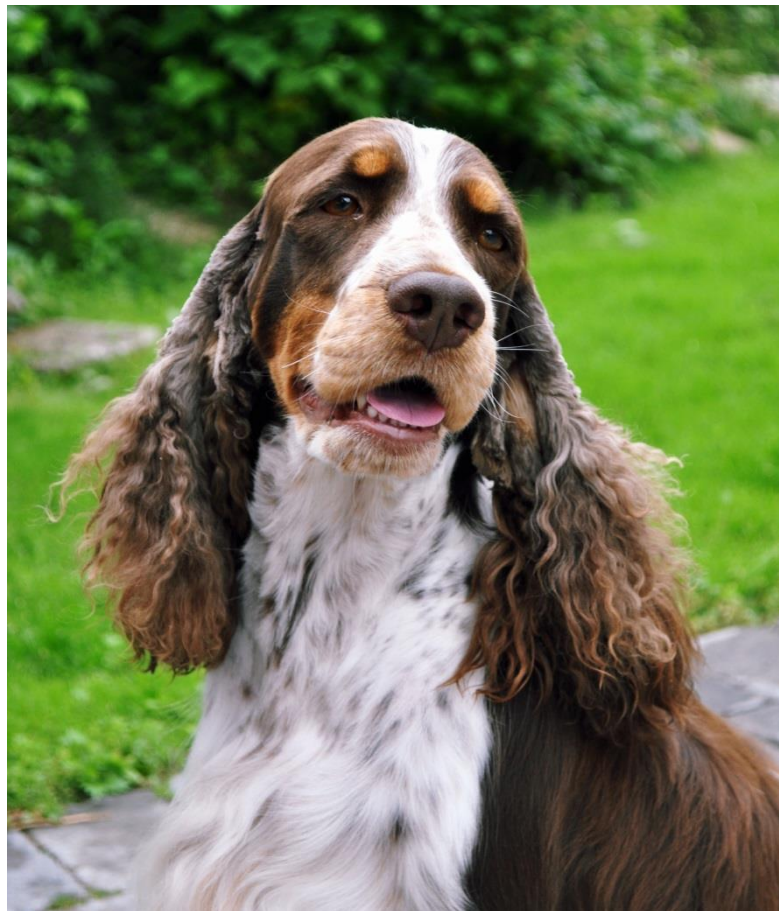

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for engelsk springer spaniel

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 1.1.2020

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innhold

Generelt	3
Rasens historie; bakgrunn og utvikling	3
Overordnet mål for rasen	3
Rasens populasjon.....	3
Populasjonsstørrelse	3
Gjennomsnittlig kullstørrelse	3
Innavlsgrad.....	3
Bruk av avlsdyr	3
Innhenting av avlsmateriale fra andre land	4
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	4
Prioritering og strategi for å nå målene.....	4
Helse	4
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen	4
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter	4
Forekomst av reproduksjonsproblemer	5
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	5
Prioritering og strategi for å nå målene.....	5
Mentalitet og bruksegenskaper	5
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	5
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	5
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	5
Prioritering og strategi for å nå målene.....	5
Atferd.....	6
Atferdsproblemer.....	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	6
Prioritering og strategi for å nå målene.....	6
Eksteriør.....	6
Eksteriørbedømmelser	6
Overdrevne eksteriørtrekk	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål.....	6
Prioritering og strategi for å nå målene.....	6
Oppsummering	6
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål	6
Plan for videre arbeid i klubben	6

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Rasen er en av flere spanielvarianter som har samme opphav. De er tradisjonelt brukt som støtende fuglehunder (tar ikke stand) på de britiske øyer, i tidligere tider for å reise fugl for fangst med nett, senere for å reise fugl og annet småvilt innenfor fellingsavstand av skytevåpen. Rasen ble offisielt anerkjent i 1902 og fikk sin første standard i den engelske kennelklubben. Den har etter hvert fått et stort bruksområde på flere områder enn jakt, og er i dag en meget populær og utbredt rase, og en populær familiehund. Rasen er delt i to hovedgrener, en såkalt "working" variant hvor man kun har avlet på jaktegenskaper og har beveget seg nokså langt bort fra rasestandarden utseendemessig (lite utbredt i Norge), og en "standardvariant" som er den som vises på utstilling, men som likevel har beholdt gode bruksegenskaper hos de fleste individer.

Historie i Norge:

Det fantes enkelte eksemplarer i Norge før 50-tallet, da det i en periode ble drevet systematisk oppdrett, dog uten at rasen fikk nevneverdig utbredelse. Fra 1980 tok nye oppdrettere over, og rasen skjøt fart og fikk en middels stor utbredelse. De siste ti år har antall nyregistreringer i Norge ligget på 200-300 valper årlig. Rasen er likevel en av de mest synlige i Norsk Spaniel Klub, med stor deltakelse i ulike aktiviteter som utstilling, mange typer bruksprøver og jakt- og sporprøver. "Working"-varianten dukket opp på slutten av 80-tallet, den er lite utbredt i Norge og eies først og fremst av dem med spesiell interesse for jakt og jaktprøver, samt av politi og tollvesen.

Overordnet mål for rasen

Beholde rasens høye standard både hva eksteriør, mentalitet og sunnhet angår.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Antall registreringer i Norge de siste ti år er 2520 valper totalt. Gjennomsnittlig er det 40 norskfødte kull pr år. Rasen har i liten grad vært utsatt for profittbasert avl, noe som har bidratt til en kontrollert avl med høy kvalitet.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Det fødes omtrent 6 valper pr. kull.

Innavlsgrad

Innavlskoeffisient for kullene i perioden 01.01.2002-31.12.2011:

- Lavest: 0
- Høyest: 12.5
- Gjennomsnitt 1.97
- Innavl er ikke noe problem i rasen.

Bruk av avlsdyr

Individer brukt i avl perioden 01.01.2002-31.12.2011:

- 129 hanner
- 179 tisper

Dette er en meget god spredning. Noen ganske få hannhunder har hatt flere avkom enn det anbefalte maksimum, som for rasen er 62 individer. Med tilgang til populasjoner utenfor Norges grenser utgjør ikke matadoravl noen reell trussel mot rasen.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Det innhentes jevnlig materiale, først og fremst fra Skandinavia og Storbritannia.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Den gode bredden i avlsbasen bør opprettholdes. Den beste halvdel av populasjonen bør brukes i avl. Det bør oppfordres til bruk av meriterte dyr (utstilling og/eller prøver) i avlen.

Prioritering og strategi for å nå målene

Spre informasjon til potensielle oppdrettere og valpekjøpere om målsetting og ønske om å opprettholde rasens standard.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

De fleste springere har god helse med få problemer og normal livslengde.

En del arvelige lidelser er kjent i rasen. Mest utbredt er arvelige øyenlidelser. HD er kjent, men ikke utbredt. Kronisk leverbetennelse, hudproblemer og overhyppighet av jursvulster er også kjent.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Antall øyelyste i perioden 01.01.2002-31.12.2011:

1 010 øyelysinger, hvorav 884 UA. 126 med diagnose, hvorav flest med katarakt i ulike former. 13 hunder er diagnostisert med PRA, mens 5 er registret med mistanke om PRA. Det er bekreftet seks tilfeller av glaukom, mens 23 hunder har unormale pectinligamenter, som disponerer for glaukom. Det er mørketall på glaukom, da mange hunder som får denne lidelsen, blir avlivet eller operert uten at det stilles en registrert diagnose hos en øyenlyser. Øvrige øyenlidelser har beskjeden utbredelse.

Antall HD-røntget i perioden 01.01.2002-31.12.2011:

1245 hunder er røntget de siste ti år. Resultatet fordeler seg slik: 1141 fri, 81 C, 20 D og 3 E. Nærmere halvparten av populasjonen røntges, slik at springere har, som eneste spanielrase, tilgang på HD-index. HD kan ikke regnes som et problem på rasen.

Nervesykdommen fucosidose ble oppdaget på rasen på 80-tallet. Da det relativt fort ble funnet en pålitelig gentest, har ikke sykdommen leger noen kjent utbredelse.

Det har vært oppdaget en del tilfeller av arvelig hepatitt hos rasen som man mistenker har en arvelig komponent. Det forskes på dette. Det har også vært forsket på en overhyppighet av jursvulster hos rasen.

Antall AA-røntget i perioden 01.01.2002-31.12.2011:

- 107 røntgede
- 98 fri
- 7 svak
- 1 middels
- 1 sterk

Albueleddsartrose regnes ikke som noe problem i rasen, og man ser liten hensikt i å oppfordre til systematisk røntging av albuer. Rasen har også en del tilfeller av allergi og hudproblemer, noe som er utbredt i den moderne hundepopulasjonen uavhengig av rase. NSKs avlsanbefalinger (se vedlegg) har et eget punkt om dette.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Rasen har ikke kjente reproduksjonsproblemer.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Redusere antall hunder med øyendiagnoser. Redusere antall hunder med hudproblemer/allergier. Opprettholde den gode statistikken på HD.

Prioritering og strategi for å nå målene

Norsk Spaniel Klub har nylig vedtatt nye retningslinjer for avl. De medfører blant annet at gonioskopering skal utføres ved første øyenlysning, noe som bør gi en enda bedre oversikt over forekomsten av glaukom. Vi oppfordrer eiere av hunder med glaucom til å melde fra om disse til klubben.

Vi har fått godkjent fra NKK krav om kjent øyenstatus for registrering av valper.

Det finnes tilgjengelig en gentest for en av formene for PRA (cord-1). Denne har imidlertid vist seg å ha begrenset verdi, og kan trolig ikke klargjøre annet enn en viss disposisjon for sykdommen. NSK overlater til den enkelte hundeeier å avgjøre om det har noen hensikt å teste avlsdyr for cord-1.

Vi oppfordrer flest mulig til fortsatt å HD-røntge sine hunder.

Vi anbefaler at hunder som medisineres jevnlig for hud/allergi, ikke bør brukes i avl.

Se for øvrig NSKs avlsanbefalinger (vedlegg til dette dokumentet).

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Springeren utgjør det største antall deltakere på jaktprøver, jaktanleggsprøver og andre typer bruksprøver. Rasens størrelse gjør at folk ofte er mer innstilte på å være aktive med sin hund.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

De aller fleste springere har gode jakt- og bruksegenskaper.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Vi ønsker å minste ulikhetene mellom working og standard springer.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppfordre flest mulig til å starte sine hunder på prøver og aktiviteter for øvrig. Anbefale oppdrettere og eiere av working-varianter til å ta eksteriør (først og fremst konstruksjon) med i avlsvurderingen.

Atferd

Atferdsproblemer

De fleste springere har et utmerket gemytt med stor grad av samarbeidsvilje. Vi kunne ønsket oss noe mer selvsikkerhet hos en del individer. De få tilfeller av hannhundaggresjon er som oftest et utslag av veikhet. Aggressivitet mot mennesker er ytterst sjelden.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Forbedre robustheten hos enkelte deler av populasjonen.

Prioritering og strategi for å nå målene

Gjøre oppdrettere oppmerksomme på problemene. Be dommere om ikke å premiere veike individer høyt på utstilling. Vurdere om det finnes tilgjengelige eller fremtidige tester som er hensiktsmessige for å prøve hundenes gemytt.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Jevnt over er kvaliteten på eksteriøret meget høy. Antall hunder utstilt i perioden 01.01.2002-31.12.2011:

- 8864 påmeldinger
- 684 forskjellige hunder med bedre enn 3. premie/Good/Sufficient.

Overdrevne eksteriørtrekk

Økende tendens til for mye pels, også pels med feil struktur. Noe overdrevne vinkler og halser hos enkelte individer. Noen hunder har for mye løst skinn i hodet. Blant working-hundene forekommer det feilstilte bein, spesielt i fronten.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Overvåke de overnevnte trekkene.

Prioritering og strategi for å nå målene

Henlede utstillingsdommeres oppmerksomhet på problemene. Oppfordre oppdrettere av working til å avle på sunn konstruksjon i tillegg til jaktegenskaper.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Opprettholde den gode standarden på rasen i Norge. Forbedre helsen på øyne og hud.

Få enda flere til å starte på prøver med sine hunder.

Plan for videre arbeid i klubben

Klubben har nylig utarbeidet nye retningslinjer med anbefalinger for avl, både for engelsk springer spaniel og de øvrige rasene. Disse bør gjennomgås og revideres jevnlig.

Det bør søkes å opprette fungerende raseråd for engelsk springer spaniel, som kan jobbe med jevnlig å samle inn data og overvåke rasens utvikling i Norge.

Engelsk springer spaniel

Medlemsblad og andre kilder bør brukes aktivt for å spre informasjon om sykdomsbekjempende tiltak.